

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
MAGISTRAT DR. LEONARD CARUANA LL.D., M.A. (FIN. SERV)

Rikors Nru: 134/2022 LC

GO P.L.C.
(C-2234)

VS

MD Co. LTD
(C-64926)

Illum, 07 ta' Novembru 2022

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ipprezentat mis-soċjetà GO p.l.c. datat it-30 ta' Ġunju 2022, fejn talbet lil dina l-Qorti tikkundanna lis-soċjetà intimata tħallasha s-somma ta' sitt elef disa' mija u tlieta u għoxrin Ewro u tlieta u erbgħin ċenteżmu (€6,923.43) in konnessjoni ma servizzi miġbura fil-kont bin-numru 40618797. Stante li r-relazzjoni ta' bejn il-partijiet kienet waħda tat-tip kummerċjali għandhom japplikaw l-imgħaxijiet kummerċjali u dan b'effett mill-20 ta' Marzu 2018 u cioè l-ġurnata ta' wara l-aħħar "Bill Due Date" indikata f'Dok A, u dan ai termini tal-Artikolu 26C tal-Kap. 13 u l-Artikolu 1141 tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Bl-ispejjeż, kompriża d-drittijiet professjonali, inklużi dawk in konnessjoni mal-ittra uffiċjali bir-referenza Nru 2679/2018, u bl-imgħaxijiet kummerċjali, kontra s-soċjetà intimata li minn issa hija ngunta għas-subizzjoni;

Rat illi s-soċjetà intimata ġiet notifikata bir-rikors promotur u l-avviż tas-smiegħ tal-kawża fis-26 ta' Lulju 2022 u li minkejja li ġiet debitament notifikata, hija naqset milli tippreżenta r-risposta tagħha u naqset milli tidher għas-smiegħ tal-kawża sabiex tikkontesta l-pretensjonijiet miġjuba kontriha;

Rat illi fis-seduta tal-24 ta' Ottubru 2022 il-Qorti awwtorizzat lis-soċjetà rikorrenti, fuq talba tagħha stess, sabiex tippreżenta kapitolu għas-subizzjoni tas-soċjetà konvenuta, liema kapitolu ġie ppreżentat seduta stante u ġie approvat mill-Qorti;

Rat illi fil-kapitoli għas-subizzjoni tas-soċjetà konvenuta, is-soċjetà rikorrenti talbet lis-soċjetà konvenuta sabiex tapprova bil-ġurament tagħha li hija debtriċi tas-soċjetà rikorrenti fis-somma indikata u għar-ragunijiet kontenuti fl-avviż odjern;

Rat illi l-kawża tħalliet għas-subizzjoni tas-soċjetà konvenuta għal-lum stess.

Rat illi fis-seduta tal-lum is-soċjetà konvenuta ma dehrinx għas-subizzjoni tagħha sabiex twieġeb għad-domanda tas-soċjetà attriċi.

Ikkonsidrat;

Illi bl-applikazzjoni tal-Artikoli 698(2) u 702 *et seq* tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, is-soċjetà rikorrenti talbet li s-soċjetà konvenuta tingħata s-subizzjoni u għaldaqstant talbet l-awtorizzazzjoni tal-Qorti sabiex tressaq il-kapitoli fil-konfront tagħha.

Illi s-subizzjoni ta' parti hija proċedura li ġġib effetti serji ħafna fuq il-posizzjoni ta' dik il-parti jekk tali tonqos li tidher. Illi kif ġie ritenut fis-

sentenza **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta**¹, "il-materja tas-subizzjoni hija materja delikata u deciziva peress li biha jekk il-parti tonqos li tidher, il-kapitoli jittieñdu bħala konfessati u l-konvenut ikun impedut li jagħmel appell amenokke ma jiggustifikax il-kontumacċja tiegħu."

Illi di piu, ġie ritenut fis-sentenza **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**² rigward il-kapitoli li:

*"jibda biex jiġi osservat illi in linea ta' principju l-kapitolu hu fatt processwali li jgib miegħu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12. Ara Artikoli 698 (2) u 702 (3). Minnhom huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f' min lilu jiġi deferit ta' fatt sfavorevoli għal kapitolat u ta' vantagg għall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni fl-ismijiet "**Anthony Borg -vs- Samwel Veneziani**", Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998, illi "din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti għaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova positiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu għal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut.*

*In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors għandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni ta' l-attur in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma għandux ifisser li qed jintroduci derogi għall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kollegjali fil-kawza "**James Trapani et -vs- Vincent Cilia**" (28 ta' April 2000), "il-kapitoli jitqiesu konfessati pero` dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammississjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u*

¹ **Dr John Buttigieg LL.D, M.P. vs Michael Marletta**, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri), 11 ta' Novembru 1986

² **Stephen Vella et v. Bollicine Limited**, Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) 9 ta' Jannar 2008 (Appell Ċivili Nru 161/2005/1)

meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga` prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghalix kif gja nghad is-subizzjoni setghet tintalab f' kull parti tal-procedura”;

Naturalment, l-apprezzament relattiv ta' dik il-prova b' dak il-kapitolu hu rimess ghall-poter diskrezzjonali tal-Qorti adita mill-mertu, u f' dan il-kaz, tajjeb jew hazin, l-ewwel Qorti dehrilha li setghet tigbed il-konkluzjoni illi l-fatt dedott mill-atturi kien ghalha suffragat bil-prova kostitwita mill-kapitolu;”

Għalhekk, minkejja li s-soċjetà rikorrenti ressqet il-kapitoli kontra s-soċjetà konvenuta, dan ma jfissirx awtomatikament li t-talbiet rikorrenti ġew awtomatikament ipprovati sal-grad rikjest mil-liġi.

Filfatt, ġie ritenut fis-senteza Tabib **Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**³ illi *“Huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wieġeb għalihom u ma jkunx iġġustifika l-kontumacċja, għandhom jitqiesu bħala konfessjoni. Imma dana ma jfissirx li l-Qorti hija obligata toqgħod dejjem duq dik il-preżunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija sempliċi mezz ta' prova, u għandha tiġi eżaminata u valjata flimkien mal-provi l-oħra kollha tal-kawża' b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfaċenti mal-provi l-oħra tal-kawża, u l-Qorti jidrilha li għandha tagħti prevalenza lil dawk il-provi l-oħra, il-konfessjoni preżunta derivanti mis-subizzjoni għandha ċċedi quddiem dawk il-provi l-oħra.”*

B'hekk, fil-perspettiva ta' dan il-prinċipju appena enunċjat, il-Qorti ser tgħaddi biex teżamina l-provi mressqa in sostenn tat-talba attriċi.

Ikkonsidrat;

³ **Tabib Dr Antonio Zammit et vs Francesco Pace et**, Qorti Ċivili, Prim' Awla, 28 ta' Ġunju 1952.

Illi mid-dokumenti ppreżentati mis-soċjetà rikorrenti, kif ikkonfermati bil-ġurament mir-rappreżentant tas-soċjetà rikorrenti Beverly Xerxen, manager fid-Dipartiment tal-Credit Control, fix-xhieda tagħha mogħtija fl-24 ta' Ottubru 2022, jirriżulta illi s-soċjetà intimata daħlet f'kuntratt mas-soċjetà rikorrenti għall-provvista ta' servizzi elettronici, inkluż servizzi ċellulari, fit-12 ta' Jannar 2016.⁴ Filfatt, jirriżulta minn dawn id-dokumenti illi s-soċjetà intimata kellha l-kont numru 40618797 miżmum mas-soċjetà rikorrenti, liema kont kien tat-tip "Intra Business 2".

Mill-prospett datat it-3 ta' Lulju 2018⁵ jirriżulta illi s-soċjetà intimata hija moruża f'diversi pagamenti u għalkemm għamlet numru ta' pagamenti akkont, għad fadal bilanċ ta' €6,923.43. Ir-rappreżentanta tas-soċjetà rikorrenti kkonfermat bil-ġurament tagħha illi dan l-ammont għadu dovut fl-intier tiegħu u li ma saru ebda pagamenti oħra għajr għal dawk indikati fl-imsemmi prospett.

Illi jirriżulta wkoll li fl-10 ta' Awwissu 2018, is-soċjetà rikorrenti ppreżentat ittra uffiċjali fil-konfront tas-soċjetà-intimata (Ittra Nru 2679/2018)⁶ liema ittra ġiet notifikata lis-soċjetà intimata fis-16 ta' Awwissu 2018, lid-direttur tagħha Jessica Do Nascimento fis-17 ta' Settembru 2018 u lid-direttur tagħha Jonathan Mifsud fid-29 ta' Awwissu 2018.

Illi l-provi ppreżentati mis-soċjetà rikorrenti ma ġewx kontradetti mill-intimat u b'hekk, wara eżami tal-provi prodotti, il-Qorti hija tal-fehma li s-soċjeta rikorrenti irnexxielha tipprova, sal-grad rikjest mil-liġi, il-pretensjonijiet tagħha fil-konfront tas-soċjetà konvenuta rigwardanti s-somma minnha pretiża.

Ikkonsidrat;

⁴ Ara fol. 4 et seq tal-atti proċesswali.

⁵ Ara fol. 2 tal-atti proċesswali.

⁶ Ara fol.13 tal-atti proċesswali.

Illi fir-rikors promotur is-soċjetà rikorrenti tagħmel talba wkoll għall-imposizzjoni tal-imgħaxijiet kummerċjali. Bit-talba tagħha, is-soċjetà rikorrenti qed tibbaża fuq id-dispost tal-Artikolu 1141(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta li jstipola li *“Jekk l-obbligazzjoni tkun ta' xorta kummerċjali jew jekk il-liġi tkun tiddisponi li l-imgħaxijiet għandhom jibdew igħaddu ipso jure, l-imgħaxijiet għandhom igħaddu minn dak in-nhar li l-obbligazzjoni kellha tiġi esegwita”*

Illi sabiex il-Qorti tkun tista' tiddeċiedi jekk l-imgħax għandux jiddekorri skont l-Artikolu 1141(1) jew skont l-Artikolu 1141(2) tal-Kap. 12 tal-Liġijiet ta' Malta, jeħtieġ li l-Qorti teżamina jekk it-transazzjoni odjerna hijjex waħda ta' natura kummerċjali jew ta' natura purament ċivili.

Illi l-Artikolu 5(e) tal-Kap. 13 tal-Liġijiet ta' Malta jstipula li kull operazzjoni li għandha x'taqsam ma soċjetajiet kummerċjali għandha titqies li hija att ta' kummerċ. Fil-każ preżenti, il-kontendenti huma soċjetajiet kummerċjali u b'hekk, il-Qorti sejra tapplika d-dispożizzjoni tal-Artikolu 1141(1) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta.

Illi fir-rikors promotur, is-soċjetà rikorrenti titlob illi l-imgħax kummerċjali għandu jibda jiddekorri mill-20 ta' Marzu 2018 u cioè l-ġurnata ta' wara l-aħħar “Bill Due Date”. Illi mill-prospett preżentat bħala dok “A” jirriżulta li l-aħħar kont li nħareġ huwa datat id-19 ta' Marzu 2018 u b'hekk, id-data mitluba mis-soċjetà rikorrenti għandha tintlaqa' peress li tiġi wara d-data ta' meta l-aħħar kont kien dovut.

Decide:

Għal dawn il-motivi, il-Qorti, taqta' u tiddeċiedi billi tilqa' t-talba tas-soċjeta` rikorrenti u tikkundanna lis-soċjetà intimata MD Co. Ltd thallas lis-soċjetà rikorrenti s-somma ta' sitt elef disa' mija u tlieta u għoxrin Ewro u tlieta u erbgħin ċenteżmu (€6,923.43) bl-imgħax skont il-liġi ikkalkolat mill-20 ta' Marzu 2018 sad-data tal-pagament effettiv.

Kopja Informali ta' Sentenza

L-ispejjez kemm tal-preżenti kif ukoll tal-littra Uffiċjali numru 2679/2018 ikunu a karigu esklussiv tas-soċjetà intimata.

Ft/Dr. Leonard Caruana
Maġistrat

Sharonne Borg
Deputat Registratur